

እንቋዕ ደስ በለኩም

ውላድካ ሓደ ካብቶም ኣብ ብዝሓ-ቋንቋ ዘለዎም ስድራቤት ዚዓብዩ ብሚልዮናት ዚቐጽጹ ህጻናት እዮ።

ብቲ ናትካ "ልባዊ ቋንቋ" ጌርካ ምስ ውላድካ ኣዕልልን ዘምርን

- ሓደ ሰብ ነቲ ቋንቋ ኣደኡ ምስ ዚመልኮ፡ ብኣኡ መጠን ድማ ካልእ ተወሳኺ ቋንቋ ንኺፈልጥ ዓቢ ተኸእሎ ኣለዎ።
- ሓደ ሰብ ንሓደ ቋንቋ ደጋጊሙ ምስ ዚሰምዖን ምስ ዚዛረቦን፡ ብኣኡ መጠን ዝያዳ ክኢላን በሊሕን ይኸውን።
- ኣብቲ ምስ ካልኣት ህጻናት ዚካየድ ጸወታ፡ ናይቲ ህጻን ተዋሳእነትን ክእለት ቋንቋን ይምዕብል። ስለዚ ከምቲ ናትካ ቋንቋ ዚዛረቡ መዛኑ ምርካብ ጽብቕ እዩ።

ቋንቋ ምኽኣል ብንእሸቶኻ ኢዩ ዚጅምር

- ጌና ካብ ድቂ ጀሚሩ፡ እቲ ዕሸል ነቲ ናይ ኣደኡ ቋንቋ የለልዮ እዩ። ምርምር ከም ዘርእዮ፡ ኣርባዕተ መዓልቲ ዝዕድመኡ ዕሸል፡ ካልእ ሰበይቲ ቋንቋ ኣዲኡ ክትዛረብ ኮላ ኪሰምዕ ይመርጽ ኣብ ክንዲ ንሳ ብካልእ ቋንቋ ትዛረቦ።
- ኩሉ ኣብ ዓለም ዘሎ ድምጺ ቋንቋታት ኣብቲ ናይቲ ዕሸል ኩልታፍ ዘረባ ኣሎ፡ ግን እቲ ህጻን ነቲ ድምጽታት ናይቲ ኣብ ከባቢኡ ዚዝረብ ቋንቋ ጥራይ እዩ ዚሕዝ።
- ኣብ 10 ኣዋርሕ ዕድመኡ፡ እቲ ዕሸል ብነዊሕ በይናዊ ኩልታፍ ቃላትን ምስቲ ናይ ከባቢኡ ቋንቋ ህርመትን ዜማን ብዚቃዶ ኣገባብን ገይሩ "ይዛረብ"።

ህጻናት ከመይ ገይሮም ናይ ብዙሕ ቋንቋ ተዛረብቲ ይኾኑ?

- ቋንቋ ሸወደን ብመገዲ ኣዕሩኽ ወይ ብመገዲ ቤትትምህርቲ ንውላድካ ዓብላሊ ቋንቋ ስለ ዚኸውን፡ እቲ ህጻን ኣብ እተፈላለየ ኢጋጣሚታት ኣብቲ ናይ ስድራቤት ቋንቋ ኪሳተፍን ኪመሃሮን ኣገዳሲ እዩ።
- ሸሕኳ ውላድካ ብቋንቋ ሸወደን እንተ መለሸልካ፡ ብቋንቋ ኣደኻ ምዝራብካ ቀጽሎ። ንውላድካ፡ ነቲ ሓባራዊ ቋንቋኻ ከዘውትር ቦድሃዮ።
- ሸሕኳ ካልኣት ዘይዛረቡዎ እንተ ኾኑ፡ ብቲ ቋንቋኻ ከም እትሕበን ግን ነቲ ውላድካ ኣርእዮ።

- ንስኻ ወይ ብጻይትኻ ቋንቋ ሸወደን ትዛረቡ ምስ ዘይትኾኑ፡ ክልተኻትኩም ነቲ ውላድኩም ቋንቋ ሸወደን ንኺምሃር ድሌት ከም ዘሎኩም ከትርእዩዎ ኣገዳሲ እዩ። ንስኻትኩም እተፈላለየ ቋንቋ ትዛረቡ ምስ እትኾኑ፡ ናይ ሓድሕድኩም ቋንቋ ከተኸብሩ ኣገዳሲ እዩ።

ብዝሓ-ቋንቋዊ ዕብዮት

- ኣብ ብዝሓ-ቋንቋ ዘለዎ ኣከባቢ ዚዓብዩ ህጻናት፡ ልክዕ ኣብቲ ዕድሙ ናይቶም ሓደ ቋንቋ ጥራይ ዚዛረቡ መዘናታቶም ምዝራብ ይጅምሩ።
- ናይቲ ብዙሕ ቋንቋ ዚዛረብ ህጻን ቋንቋዊ ምዕባለ ብመሰረቱ ከምቲ እንኮ ቋንቋ ዚዛረብ ህጻን እዩ።

- ብዙሕ ቋንቋ ዚዛረቡ ህጻናት ቶሎ ኢሎም ንቋንቋኦም ካብ ካልእ ቋንቋ ፈልዮም ከለልዩዎ ይኽእሉ፡ ስለዚ ሙብዛሕትኡ ግዜ ካብቶም እንኮ ቋንቋ ጥራይ ዚዛረቡ ህጻናት ኣቐዲሞም ናይ ቋንቋ ግንዛብ ይህሉዎም።
- ናይ ህጻናት እተፈላለዩ ቋንቋ ኣብ እተፈላለዩ ናይ ህይወቶም እዋናት ዕብላለ ዩርእይ እዩ።

ንሓደ ቋንቋ ምምላኽ ማለት ኣብቲ ከባቢኻ ከትነጥፍ ምኽኣል ማለት እዩ።

እቲ ከባቢ ብዝሓ-ቋንቋ ምስ ዚህሉዎ፡ እቲ ህጻን ኩሉ ቋንቋታቱ ከዘውትር ዮድሊ።

ናይቲ ህጻን ምስ ዝፈትዎምን ዝለግበምን ሰባት ኪጽምበር ዘለዎ ድሌት፡ ነቲ ንመጻኢ ዚመሃር ቋንቋ ወይ ቋንቋታት ወሳኒ እዩ።

ውላድካ ቋንቋኻ ንኺምሃር፡ እቲ ዝበለጸ መገዲ ድሌትን ደስታን ምስ ዚህሉ እዩ። ስለዚ ብምዝማርን ጸወታን፡ ጽውጽዎይት ብምንጋርን ተገዳስነቱ ኣለዓዕለሉ። እቲ ህጻን ምስ ዓበዩ ድማ ብሓደ ኩንኩም ኣንብቡ!

እቲ ቤት-ንባብ፡ ብእተፈላለዩ ቋንቋታት እተዳለዉ ናይ ህጻናት መጻሕፍቲ ኣለዎ።

ንሓባራዊ ዕላል ዚትክእ የልቦን

ሓደ ቋንቋ ወይ ብዙሕ ቋንቋታት ምዃኑ ብዘየገድስ፡ እቲ ዘረባ ንኸትክእል ዘድሊ ዝበለጸ መገዲ፡ ምስ ነብስኻን ምስ ካልእ ኣገዳሲ ሰብን እትገብሮ ምውሳኔ እዩ። ራዲዮ፡ ተለቪዥን ከምኡውን

ቪዲዮ ቀስ እናበሉ ኣብቲ ናይ ውላድካ ምዕባለ ቋንቋ ኣበርክቶ ኪገብሩ ይኽእሉ እዮም። ግን ምንም ዓይነት ኣገባብ ነቲ ሓባራዊ ዕላል ኪትክእ ኣይከኣልን!

መኣስ እዩ ምስቲ ናይ ኣንደበት ሓኪም ክትራኹን ዘሎካ?

- ናይ ውላድካ ምዕባሌ ቋንቋ ብኣንጻር ተዛማዲ ኩነታትን ዕድመን ካብቲ ናይ ኣሕዋቱን ኣሓቱን መዘናታቱን ዝዘሓለ ኢዩ ኢልካ ትኣምን እንተ ኹንካ።
- ውላድካ ካብ ሓደን፡ ሓደን ፈረቓን ክሳዕ ክልተ ዓመት ኣብ ሸወደናዊ ኣከባቢ (ቅድመትምህርቲ፡ ኣጸደ ህጻናት) ኣሕሊፉዎ እንተ ኹንካ፡ ከምቲ ንኹሉ ህጻን ትጽቢት ዚንበረሉ "መዓልታዊ ዚዝረብ ቋንቋን ሸወደን" ዘይዛረብ እንተ ኹይኑ።

እምበኣር ነታ ናትካ ናይ ማእከል ክንክን ህጻናት (BVC) ኣላዩት ሕሙማን ወይ ሓኪም-ኣንደበት ተወከሰ።

o t ru
o t o op

ስፕሮክነተት (Språknätet) ኣብ መንጎ BVC፡ ቤትንገብ፡ ክፉት ቅድመትምህርቲ ከምኡውን ናይ ኡፕሳል ወረዳ ሕክምና ኣንደበት ብምትሕብባር ይሰርሕ።

ኣብቲ ናይ ስፕሮክነተት (Språknätet) መርቡብ ሓበሬታ፡ ንናይ ህጻናት ምዕባል ቋንቋ ዚምልከት ተወሳኺ ሓበሬታን ኣንፈታት ምኽርን ኣሎ።

www.spraknätet.se